

Optimaliseert de vruchtwisseling van mais en grasklaver en het gebruik van blijvend grasland

Blijvend grasland is het allerbeste voor het bodemleven en geeft een betere structuur, waterhuishouding, koolstofvastlegging en biodiversiteit dan tijdelijk grasland of bouwland. Door de verplichte roulatie van akkerbouwgewassen (dus ook snijmais) moet een deel van het grasland ook tijdelijk mee rouleren. Een verhouding van ongeveer 60% blijvend grasland, 20% tijdelijk grasland met grasklaver en 20% bouwland is het beste voor ondernemer en milieu.

In het GLB moeten akkerbouwgewassen op zand- en lössgronden minimaal eens in de vier jaar worden afgewisseld met een rustgewas. De logische keuze voor een melkveebedrijf is om gras in te zetten als rustgewas. Door de verplichting van een rustgewas is continuïteit van mais niet meer mogelijk. Dit vraagt om een nieuwe kijk en een goede beoordeling van de juiste roulatie op het bedrijf. Want wat is dan de juiste verhouding van blijvend gras, tijdelijk gras en maisland? Een gemiddeld ruwvoerbouwplan in Nederland bestaat uit ongeveer 80% gras en 20% mais. Dat maakt een bouwplan van ongeveer 60:20:20 de beste verhouding is om economisch en ecologisch voordeel te halen.

Bouwplan 60:20:20

60% van de bedrijfsoppervlakte zijn permanent grasland en daarbij uiteraard blijvend. De 20% grasklaver en 20% mais worden in wisselteelt van drie jaar met elkaar geruild. Percelen met het hoogste stikstofleverend vermogen en percelen dicht bij de stal zijn het best geschikt voor weiden en blijvend grasland. Begin op percelen met het laagste stikstofleverend vermogen met grasklaver. In het laatste jaar van de mais (of ander akkerbouwgewas) is het goed om te kiezen voor een vroeg ras om grasklaver beter te laten aanslaan. Het beste is om de grasklaver voor eind september te kunnen zaaien. Grasklaver zaaien kan in de verhouding 30 kilogram BG3 of BG4 met 5 kilogram rode klaver en 3 kilogram witte klaver per hectare.

Is de maatregel haalbaar

Effectiviteit

Inpasbaarheid

'Door een hoog aandeel blijvend grasland met een lage frequentie van grasland-vernieuwing en een slimme vruchtwisseling van mais met grasklaver wordt bij dit bouwplan een optimaal organische stofgehalte voor het bedrijf als geheel bereikt.'

Effecten van blijvend grasland

De verhouding van 60:20:20 in het bouwplan zorgt voor het optimale gebruik van het land. Daarbij ontstaat er balans tussen de opbouw en afbraak van bodemleven, bodemstructuur, organische stof, uitspoelingen en de waterregulerende werking.

Onder het blijvend grasland vindt maximale opbouw van organische stof plaats, wat bijdraagt aan een goede bodemstructuur, gezond bodemleven en koolstofvastlegging. Daarnaast verhoogt het het stikstofleverend vermogen van de bodem, waardoor kunstmest bespaard wordt.

Win-win

Het scheuren van grasland leidt tot afbraak van organische stof, CO₂-emissies en hogere stikstofverliezen en kan nadelig zijn voor bedrijf en milieu. Tegelijkertijd kan tijdelijk grasland gebruikt worden om het maisland te verrijken. Als deze mais voldoende scherp bemest wordt (rekening houden met de nalevering uit gras) kan er een win-win ontstaan.

Grasklavermengsels dragen bij aan verbetering van de bodemstructuur en opbouw van organische stof door diepe en intensieve beworteling. Door stikstofbinding uit de lucht komt veel stikstof beschikbaar, zodat geen kunstmest nodig is. Bloeiende klavers zijn daarnaast een belangrijke voedselbron voor insecten en dragen daarmee bij aan biodiversiteit.

Kosten en opbrengsten

Er worden kosten bespaard op het aandeel van blijvend grasland doordat er geen of minder vaak vernieuwing plaatsvindt en meer stikstof beschikbaar komt uit de bodem. Het inzaaien van grasklaver kost meer dan gewoon tijdelijk grasland, maar de meerwaarde in bodemleven en organische stof opbouw betaalt zich in de volgteelt uit. Door de vruchtwisseling wordt de opbrengst verhoogd met gemiddeld 1,5 ton ds/ha snijmais en 0,5 ton ds/ha gras, terwijl op grasklaver kunstmest bespaard wordt.

Meer weten?

Scan de QR-code voor uitgebreide, actuele informatie over deze maatregel.